

**WEWNĘTRZNY SYSTEM
ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA
w Akademii Nauk Stosowanych Mazovia**

1. Cele

§ 1

1. Celem ogólnym funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia [WSZJK] jest doskonalenie procesu kształcenia studentów w taki sposób, aby umożliwić im wejście w życie zawodowe i społeczne, zgodnie z oczekiwaniami rynku pracy i potrzebami społecznymi oraz wdrożenia idei uczenia się przez całe życie. Zadaniem tego procesu jest nabywanie i podwyższanie umiejętności i kompetencji studentów, co umożliwi im dostosowanie się do zmieniających się funkcji i ról w otoczeniu społeczno-gospodarczym.

§ 2

1. Za cele szczegółowe WSZJK uznaje się:
 - 1) stałe monitorowanie konstrukcji programów studiów, w tym ich koncepcji, celów kształcenia oraz efektów uczenia się pod kątem ich zgodności z oczekiwaniami interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych oraz potrzebami rynku pracy;
 - 2) ocenę i doskonalenie realizowanych programów studiów, zwłaszcza w aspekcie treści programowych, harmonogramu ich realizacji oraz form i organizacji zajęć, metod kształcenia, praktyk zawodowych oraz organizacji procesu nauczania i uczenia się;
 - 3) ocenę i doskonalenie zasad przyjęcia na studia, weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczania poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowania studentów;
 - 4) zapewnienie i ocenę jakości kadry prowadzącej proces kształcenia, zwłaszcza w aspekcie kompetencji, doświadczenia, kwalifikacji i liczebności kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry;
 - 5) zapewnienie właściwych warunków realizacji procesu kształcenia wraz z ciągłym ich doskonaleniem, poprzez zapewnienie właściwej infrastruktury i zasobów edukacyjnych wykorzystywanych w realizacji programu studiów;
 - 6) stałe monitorowanie procesu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływu na rozwój poszczególnych kierunków studiów;
 - 7) zapewnienie warunków służących podnoszeniu stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów;
 - 8) zwiększenie podmiotowości osób uczących się w procesie kształcenia, poprzez wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia;
 - 9) prowadzenie właściwej działalności informacyjnej, poprzez zapewnienie publicznego

dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach;

- 10) zapewnienie właściwej polityki jakości, projektowania, zatwierdzania, monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów.
2. Ważnym elementem WSZJK jest także wypracowywanie, dobór, aktualizacja i doskonalenie instrumentów służących realizacji przyjętych celów i zadań.

2. Organizacja i funkcjonowanie WSZJK

§ 3

1. W ramach WSZJK wyróżnia się cztery poziomy zarządzania jakością kształcenia, tj.:
 - 1) **Poziom przedmiotu** (modułu) – dokument: *sylabus*; osoba odpowiedzialna: *koordynator przedmiotu*; podmioty zaangażowane: *nauczyciele prowadzący przedmiot*.
 - 2) **Poziom kierunku** – dokument: *program i plan studiów*; osoba odpowiedzialna: *kierownik katedry*, podmioty zaangażowane: *kierownik katedry, komisje dydaktyczno-programowe, samorząd studencki, nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku*.
 - 3) **Poziom wydziału** – dokument: *programy i plany studiów kierunków prowadzonych na wydziale*; osoba odpowiedzialna: *dziekan*; podmioty zaangażowane: *dziekan; kierownicy katedr, komisje dydaktyczno-programowe, komisja ds. jakości kształcenia, przedstawiciele samorządu studenckiego, przedstawiciele pracodawców, absolwenci*.
 - 4) **Poziom uczelni** – dokument: *regulamin studiów, programy i plany studiów kierunków prowadzonych na uczelni; uchwały i zarządzenia dotyczące jakości kształcenia*; osoba odpowiedzialna: *Rektor, Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia*; podmioty zaangażowane: *podmioty wymienione w ust. 2*.
2. Na poziomie Uczelni, realizacja zadań WSZJK jest wspierana przez:
 - 1) Senat;
 - 2) Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia;
 - 3) Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia;
 - 4) Komisje Dydaktyczno-Programowe;
 - 5) Kolegia Rektorskie;
 - 6) Kolegia Dziekańskie;
 - 7) Przedstawicieli nauczycieli;
 - 8) Kierowników praktyk;
 - 9) Pracowników działu dydaktyki, spraw studenckich, rektoratu i kadr;
 - 10) Samorząd studencki;
 - 11) Radę Konsultacyjną;
 - 12) Przedstawicieli pracodawców;
 - 13) Ekspertów zewnętrznych;
 - 14) Absolwentów.

§ 4

1. Dla realizacji zadań związanych z jakością kształcenia powołane są:
 - 1) Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia (UK ds. JK);
 - 2) Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia (WK ds. JK) – na wydziałach.

2. Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia, powołuje Rektor na okres kadencji władz uczelni, jest ona organem stałym, w którego skład wchodzi:
 - 1) Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia jako przewodniczący;
 - 2) co najmniej jeden nauczyciel akademicki z każdego wydziału, powołany z ogólnym zachowaniem zasady reprezentatywności dyscyplin naukowych, w tym co najmniej jeden z nauczyciel akademicki posiadający tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego;
 - 3) kierownicy działów: dydaktyki, spraw studenckich i kadr;
 - 4) przedstawiciele pracodawców;
 - 5) zewnętrzni eksperci;
 - 6) studenci wskazani przez samorząd studencki, po jednym z każdego wydziału.
3. Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia jest organem niezawisłym, pełni funkcję kontrolno-opiniującą zgodnie z zasadą obiektywizmu i legalizmu. Swoje stanowisko w formie raportu przedstawia Rektorowi.

§ 5

1. Do zadań Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia należy:
 - 1) opracowanie szczegółowej procedury i harmonogramu realizacji zadań związanych z oceną jakości kształcenia;
 - 2) inicjowanie zmian w wewnętrznych aktach prawnych niezbędnych do zapewnienia jakości kształcenia w tym opracowanie wzorów ankiet, kwestionariuszy, formularzy i innych dokumentów przeznaczonych do przeprowadzania badań wśród studentów, absolwentów, nauczycieli akademickich, pracodawców oraz innych interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych;
 - 3) opiniowanie zgodności prowadzonych i projektowanych programów kształcenia, w szczególności efektów uczenia się z obowiązującym prawem, Misją i strategią rozwoju ANS Mazovia oraz oczekiwaniami interesariuszy zewnętrznych i studentów;
 - 4) formułowanie wytycznych, zaleceń i opinii dotyczących działań na rzecz poprawy jakości kształcenia;
 - 5) analiza raportów samooceny nadesłanych przez WK ds. JK i sporządzanie zestawień, porównań, opracowań statystycznych i tabelarycznych, diagramów, wykresów oraz publikacja wyników badań;
 - 6) sporządzanie raportu na koniec każdego roku akademickiego ze stanu jakości kształcenia na uczelni i publikowanie jego wyników;
 - 7) przedkładanie Rektorowi i dziekanom wniosków, uwag i zaleceń wynikających z oceny jakości kształcenia oraz propozycji działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia, a w szczególności:
 - a) wnioskowanie zmian efektów uczenia się;
 - b) wnioskowanie zmian w programach studiów;
 - c) wnioskowanie zmian w zakresie realizacji procesu dydaktycznego, w szczególności w sprawie zasad odbywania praktyk oraz zasad dyplomowania;
 - d) wnioskowanie zmian kadrowych;
 - e) proponowanie innych działań na rzecz doskonalenia jakości kształcenia;
 - f) wnioskowanie działań naprawczych związanych z doskonaleniem jakości kształcenia.
2. Bieżącą pracą UK ds. JK, zgodnie z ustaloną procedurą i harmonogramem, kieruje Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia.

3. Posiedzenia UK ds. JK odbywają się w terminie ustalonym przez przewodniczącego i są protokołowane.
4. Przewodniczący UK ds. JK, w szczególności, jeżeli o ile jest to uzasadnione zasięgnięciem dodatkowych opinii czy wyjaśnień może zaprosić na posiedzenia osoby spoza składu komisji. Zaproszeni goście nie biorą udziału w głosowaniach komisji.
5. UK ds. JK podejmuje decyzje w drodze uchwał. Uchwały UK ds. JK zapadają w drodze głosowania większością głosów przy obecności co najmniej połowy liczby członków. W przypadku, gdy uchwała nie może być podjęta ze względu na równą liczbę głosów, rozstrzygający jest głos przewodniczącego.
6. Przewodniczący przekazuje uchwały UK ds. JK Rektorowi w terminie 14 dni od ich podjęcia.
7. Obsługę administracyjną UK ds. JK zapewnia Dział Dydaktyki.

§ 6

1. Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia powołuje Rektor, jest ona organem pomocniczym UK ds. JK, w jej skład wchodzi:
 - 1) dziekan – jako przewodniczący;
 - 2) kierownicy katedr;
 - 3) kierownik praktyk;
 - 4) co najmniej jeden nauczyciel akademicki z każdego kierunku;
 - 5) przedstawiciele studentów i absolwentów, co najmniej jeden z każdego kierunku;
 - 6) przedstawiciele pracodawców;
 - 7) pracownicy dziekanatu oraz odpowiedzialni za wspieranie procesu dydaktycznego na wydziałach;
2. Dziekan może powołać dodatkowo zespoły zadaniowe wspomagające pracę K ds. JK, ze wskazaniem ich kompetencji lub zlecić wykonanie zadań Komisji Dydaktyczno-Programowej.
3. Do zakresu działania WK ds. JK należy w szczególności:
 - 1) współuczestniczenie w tworzeniu i doskonaleniu jakości kształcenia z UK ds. JK;
 - 2) opiniowanie nowo projektowanych programów studiów i zmian w programach studiów;
 - 3) ocena stosowanych metod weryfikacji efektów uczenia się;
 - 4) analiza struktury ocen z zaliczeń i egzaminów;
 - 5) ocena stopnia trudności prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych;
 - 6) analiza i ocena zasad obsady kadrowej poszczególnych kierunków studiów;
 - 7) przeprowadzanie ankiet i zbieranie opinii od studentów, nauczycieli i pracodawców;
 - 8) analiza i ocena odbywania przez studentów praktyk zawodowych, w tym pod kątem osiągnięcia założonych efektów uczenia się;
 - 9) analiza i ocena procesu dyplomowania, w tym egzaminu dyplomowego i prac dyplomowych (analiza struktury ocen z pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego);
 - 10) sporządzanie zestawień, porównań, opracowań statystycznych i tabelarycznych, diagramów, wykresów, itp.;
 - 11) sporządzanie raportu samooceny z procesu kształcenia na poszczególnych kierunkach i przesyłanie go do UK ds. JK;
 - 12) inicjowanie i wdrażanie działań naprawczych związanych z doskonaleniem jakości kształcenia.

4. Szczegółowe zadania WK ds. JK w jednostce organizacyjnej na rok akademicki i harmonogram ich wykonania są ustalane na pierwszym zebraniu Komisji. Zadania mogą być rozszerzane w miarę potrzeb w trakcie roku akademickiego.
5. Do WK ds. JK przepisy § 5 ust. 3-5 stosuje się odpowiednio.
6. Przewodniczący przekazuje uchwały WK ds. JK przewodniczącemu UK ds. JK i Rektorowi w terminie 14 dni od ich podjęcia.
7. Obsługę administracyjną WK ds. JK zapewnia właściwy dziekanat.

§ 7

1. Za jakość kształcenia na wydziale odpowiada dziekan, który w tym zakresie jest uprawniony do wydawania zarządzeń, decyzji i poleceń.
2. Nadzór nad funkcjonowaniem WSZJK sprawuje Rektor.

3. Zasady, zakres i przebieg oceny jakości kształcenia

§ 8

1. Doskonalenie jakości kształcenia jest ciągłym procesem, na który składają się następujące rodzaje działań:
 - 1) **Planowanie** – określanie celów, procesów, procedur i narzędzi niezbędnych do realizacji zadań związanych z jakością kształcenia, zgodnych z wymaganiami określonymi w przepisach, a także oczekiwaniami interesariuszy wewnętrznych (studenci, nauczyciele akademicy) i zewnętrznych (przedstawiciele pracodawców, absolwentów, niezależnych ekspertów), w tym planowanie działań naprawczych i doskonalących oraz określenie osób odpowiedzialnych;
 - 2) **Realizacja** – wdrożenie i stosowanie założonych procedur, także wdrożenie działań naprawczych i doskonalących przy użyciu odpowiednich metod realizacji i stosownych narzędzi;
 - 3) **Sprawdzenie** – monitorowanie i ocena procesów kształcenia i obsługi studentów oraz ich wyników, na podstawie analizy dokumentacji przebiegu procesu kształcenia, ankiet, pisemnych i ustnych uwag i postulatów zgłaszanych przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych;
 - 4) **Doskonalenie** – wyciąganie wniosków i formułowanie zaleceń mających na celu naprawę lub doskonalenie jakości kształcenia oraz wdrażanie ich w życie.
4. Ocenie podlega każdy kierunek studiów z uwzględnieniem wszystkich etapów aspektów kształcenia.

§ 9

Funkcjonowanie WSZJK ma charakter kompleksowy i obejmuje wszystkie obszary działalności Uczelni mające wpływ na przebieg kształcenia i jego rezultaty, a w szczególności takie elementy jak:

- 1) konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się;
- 2) realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się;
- 3) przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie;
- 4) kompetencje doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry;
- 5) infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie;
- 6) współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku;
- 7) warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku;
- 8) wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia;
- 9) publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach;
- 10) polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów.

§ 10

Monitorowanie programu studiów na danym kierunku studiów, prowadzące do jego doskonalenia, polega na systematycznej analizie i ocenie:

- 1) zgodności koncepcji kształcenia z Misją i głównymi celami strategii rozwoju Uczelni;
- 2) związku kształcenia z obszarami działalności zawodowej/gospodarczej właściwymi dla kierunku studiów;
- 3) zgodności koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, w tym w oparciu o informacje uzyskane z otoczenia, w szczególności poprzez współpracę z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi w ramach prowadzonego procesu kształcenia;
- 4) sylwetki absolwenta danego kierunku studiów i jej zgodność z przyjętymi kryteriami oraz przewidywanymi miejsc zatrudnienia absolwentów;
- 5) cech wyróżniających koncepcję kształcenia oraz wykorzystanych wzorców krajowych lub międzynarodowych, w szczególności w krajach Unii Europejskiej;
- 6) zgodności efektów uczenia się z koncepcją i celami kształcenia, poziomem oraz profilem studiów, a także z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, jak również stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku studiów;
- 7) sposobu opisu efektów uczenia się (trafności, specyfiki, realności, w sposób pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów), a także ich zgodności z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilem praktycznym.

§ 11

Doskonalenie realizowanego programu studiów na danym kierunku studiów realizowane jest poprzez systematyczną analizę i ocenę:

- 1) zgodności treści programowych z efektami uczenia zakładanymi dla danego kierunku studiów, w tym treści związanych z praktycznymi zastosowaniami wiedzy w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, normami i zasadami, a także aktualnym stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz w zakresie znajomości języków obcych;
- 2) doboru metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ich zorientowania na studentów, motywowania do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiania osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w szczególności umożliwiających przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz umożliwiających rozwijanie umiejętności praktycznych właściwych dla kierunku studiów, w tym posługiwania się zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego;
- 3) zakresu korzystania z metod i technik kształcenia na odległość,
- 4) dostosowania procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia;
- 5) harmonogramu realizacji programu studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów, szacowanego nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS, zajęć lub grup zajęć kształtujących umiejętności praktyczne oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru;
- 6) doboru form zajęć, proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebności grup studenckich oraz organizacji procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem harmonogramu zajęć;
- 7) programu praktyk zawodowych, miejsc odbywania oraz ich organizacji i nadzoru nad ich realizacją, w tym w szczególności ich wymiaru i terminu realizacji oraz doboru instytucji, w których odbywają się praktyki, w tym infrastruktura, liczby miejsc praktyk, a także kompetencje opiekunów, pod kątem zapewnienia prawidłowej realizacji praktyk oraz osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym;
- 8) realizowanego procesu dyplomowania z uwzględnieniem wyników przeprowadzanych okresowo w jednostce organizacyjnej, analiz dotyczących:
 - a) procedur oraz regulaminów dyplomowania w aspekcie możliwości osiągnięcia zakładanych celów;
 - b) obszarów prowadzenia oraz tematyki prac dyplomowych, w kontekście zgodności z kierunkowymi efektami uczenia się oraz kierunkami działalności katedry i promotora;

- c) kontroli prac dyplomowych pod względem zakresu badań empirycznych, stosowanych metod analitycznych, poziomu merytorycznego, doboru i wykorzystanych źródeł oraz formalnej strony pracy (poprawność języka, opanowanie techniki pisania pracy, spis rzeczy, odsyłacze);
 - d) poziomu i jakości przygotowanych recenzji;
 - e) ocen uzyskanych przez studentów oraz poziomu odpowiedzi na pytania na egzaminie dyplomowym;
 - f) zakresu tematycznego egzaminu dyplomowego, poziomu zakresu i jakości pytań egzaminacyjnych.
- 9) organizacji procesu nauczania w kontekście zapewnienia efektywnego wykorzystania czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

§ 12

1. Ocena i doskonalenie zasad przyjęcia na studia wyższe, weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczania poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowania studentów, polega na systematycznej analizie, ocenie i aktualizacji:
 - 1) wymagań stawianych kandydatom, warunków rekrutacji na studia oraz kryteriów kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów, określonych w przyjętych i opublikowanych wewnętrznych aktach prawnych Uczelni, ze szczególnym uwzględnieniem ich spójności i przejrzystości, umożliwiających właściwy dobór kandydatów;
 - 2) zasad potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów;
 - 3) zasad progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym zasad, warunków i trybu dyplomowania na każdym z poziomów studiów;
 - 4) ogólnych zasad sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, umożliwiających monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, oraz zapewnienia, że stosowane metody weryfikacji i oceny zorientowane są na studenta;
 - 5) doboru metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do umiejętności praktycznych, stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego.
2. Elementem procesu oceny i doskonalenia zasad przyjęcia na studia, weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczania poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowania studentów jest także analiza liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie, oraz wskazywanie kierunków działań naprawczych na podstawie tych informacji, jak również sposobów wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów.

§ 13

1. Proces doskonalenia jakości kadry prowadzącej proces kształcenia obejmuje następujące działania:
 - 1) stały monitoring kompetencji i doświadczenia, kwalifikacji oraz liczby nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami, w celu zapewnienia prawidłowej realizacji zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się;
 - 2) realizację właściwej polityki kadrowej, w tym: doboru, weryfikacji i rozwoju kadry dydaktycznej, opartej o transparentne zasady.
 - 3) stymulacja kadry do ustawicznego rozwoju, w tym angażowania w międzynarodowe projekty dydaktyczne, rozwojowe i badawcze, udział w konferencjach naukowych o zasięgu międzynarodowym oraz działalność publikacyjna w językach obcych;
 - 4) przeprowadzanie ocen okresowych nauczycieli akademickich, przy udziale studentów, w których brane są pod uwagę zaangażowanie i osiągnięcia: naukowe, dydaktyczne i organizacyjne, prowadzące do weryfikacji obsady kadrowej;
 - 5) właściwą obsadę zajęć dydaktycznych, poprzez łączenia przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową lub zawodową, poprzez zapewnienie zgodności, prowadzonych badań naukowych i publikacji i/lub - w przypadku zajęć, które prowadzą do osiągania przez studentów umiejętności praktycznych - zgodności doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią, z tematyką i zakresem prowadzonych zajęć dydaktycznych;
 - 6) tworzenie właściwych warunków do rozwoju, w tym inicjowanie działań zachęcających nauczycieli akademickich do aktywnego udziału w międzynarodowym transferze wiedzy.
2. Celem rozwoju jakości kadry wspierającej proces dydaktyczny jest zapewnienie sprawnej działalności jednostek organizacyjnych oraz ułatwienie dostępu studentów do władz Uczelni i poszczególnych wydziałów, przejawiające się między innymi w:
 - 1) dostępności jednostek (określenie godzin przyjęć) dla osób uczących się;
 - 2) kompetencjach i profesjonalnej postawie pracowników;
 - 3) terminowości załatwiania spraw osób uczących się.
3. Działania na rzecz rozwoju i doskonalenia kadry prowadzone są z wykorzystaniem systemu ankietyzacji, której wyniki uwzględnia się w procesie oceny pracowników.

§ 14

1. Doskonalenie warunków realizacji procesu kształcenia, w tym infrastruktury i zasobów edukacyjnych wykorzystywanych w realizacji programu studiów, ma na celu zapewnienie właściwych zasobów do nauki oraz środków wsparcia dla studentów w zakresie infrastruktury dydaktycznej oraz bazy socjalnej.
2. Poprawa warunków kształcenia opiera się na stałym monitorowaniu i podejmowaniu działań usprawniających w zakresie:
 - 1) stanu, nowoczesności, rozmiarów i kompleksowości bazy dydaktycznej służącej realizacji zajęć (sal wykładowych, seminaryjnych, ćwiczeniowych, laboratoryjnych, itp., w tym pod kątem ich wyposażenia w środki audiowizualne) oraz jej adekwatności do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej studentów oraz możliwości kształcenia umiejętności praktycznych z wykorzystaniem posiadanej bazy;

- 2) liczebności grup studenckich na poszczególnych rodzajach zajęć;
 - 3) racjonalności rozkładów zajęć i ich organizacji, unikanie kumulacji zajęć z jednego przedmiotu w ciągu dnia;
 - 4) infrastruktury i wyposażenia instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe;
 - 5) dostępu do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu, a także platformy e-learningowej) oraz stopnia jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów, w szczególności w ramach kształcenia umiejętności praktycznych;
 - 6) udogodnień w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością;
 - 7) dostępności infrastruktury, w tym oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej;
 - 8) systemu biblioteczno-informacyjnego uczelni, w tym dostępu do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, w tym w szczególności dostępu do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach;
 - 9) sposobów, częstości i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów;
 - 10) funkcjonowania dziekanatu, oraz kompleksowej informatycznej obsługi studentów i toku studiów oraz stron internetowych Uczelni.
3. Podstawą doskonalenia bazy socjalnej jest monitoring warunków w Domu Akademickim oraz znajdujących się na terenie uczelni pokojach socjalnych i pokojach nauczycielskich.
 4. Działania na rzecz doskonalenia infrastruktury i zasobów edukacyjnych wykorzystywanych w realizacji programu studiów prowadzone są przy udziale studentów z wykorzystaniem systemu ankietyzacji, której wyniki uwzględnia się w procesie doskonalenia.

§ 15

Monitorowanie procesu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływu na rozwój poszczególnych kierunków studiów ma na celu zapewnienie wysokiej jakości kształcenia i opiera się na stałym monitorowaniu i podejmowaniu działań usprawniających w zakresie:

- 1) zakresu i form współpracy Uczelni z pracodawcami, Radą Konsultacyjną oraz otoczeniem społeczno-gospodarczym;
- 2) systematycznej ocenie, z udziałem studentów, relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym, jego wpływu na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych i wykorzystywanie wyników tych ocen w działaniach doskonalących.

§ 16

1. Zapewnienie warunków służących podnoszeniu stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów, realizowane jest poprzez stały monitoring, analizę i ocenę:
 - 1) roli umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów);
 - 2) aspektów programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych, wymiany praktyk studenckich, staży w firmach zagranicznych;
 - 3) stopnia przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny;
 - 4) skali i zasięgu mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry;
 - 5) udziału wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na poszczególnych kierunkach studiów;
 - 6) sposobów, częstości i zakresu monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację.
2. Działania na rzecz umiędzynarodowienia kształcenia prowadzone są przy udziale studentów, z wykorzystaniem systemu ankietyzacji, której wyniki uwzględnia się w działaniach doskonalących.

§ 17

1. Proces zwiększania podmiotowości osób uczących się w procesie kształcenia, poprzez wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia ma charakter wszechstronny, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów, i ma na celu:
 - 1) zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich;
 - 2) pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku;
 - 3) motywowanie studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnienie kompetentnej pomocy pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.
2. Proces zwiększania podmiotowości osób uczących się w procesie kształcenia, obejmuje analizę i ocenę:
 - 1) dostosowania systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością,
 - 2) zakresu i form wspierania studentów w procesie uczenia się,
 - 3) form wsparcia:
 - a) krajowej i międzynarodowej mobilności studentów,
 - a) we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji,
 - b) aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej, w zakresie przedsiębiorczości;

- 4) systemu motywowania studentów do osiągania lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej i sposobów wsparcia studentów wybitnych;
 - 5) sposobów informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej;
 - 6) sposobu rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczności;
 - 7) zakresu, poziomu i skuteczności systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacji kadry wspierającej proces kształcenia;
 - 8) działań informacyjnych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom;
 - 9) współpracy z samorządem studentów i organizacjami studenckimi, sposobów, częstości i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów.
3. Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

§ 18

1. Poprawa dostępności informacji na temat realizowanego procesu kształcenia ma na celu zapewnienie kandydatom na studia i innym interesariuszom pełnej i rzetelnej informacji o programach studiów, warunkach ich realizacji i osiągniętych rezultatach, poprzez zapewnienie publicznego dostępu do informacji.
2. Prezentowana oferta dydaktyczna powinna zawierać przede wszystkim informacje o zasadach rekrutacji, efektach uczenia się sylwetce absolwenta danego kierunku studiów na wszystkich poziomach i formach studiów oraz inne informacje wynikające z wewnętrznych i zewnętrznych uregulowań, a także wyniki zewnętrznych ocen jakości kształcenia na kierunkach studiów.
3. Wskazany zakres informacji powinien być powszechnie dostępny.
4. Sposób, częstotliwość, zakres oraz skuteczność publicznego dostępu do informacji podlega systematycznej ocenie przy udziale różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a jej wyniki są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

§ 19

Zapewnianie właściwej polityki jakości, projektowania, zatwierdzania, monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów, polega na analizie, ocenie i doskonaleniu:

- 1) sposobów sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad poszczególnymi kierunkami studiów;
- 2) kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencji i odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunkach studiów;
- 3) formalnych zasad projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów;
- 4) sposobów i zakresu bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku, a także źródeł informacji wykorzystywanych w tych procesach;
- 5) sposobów oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów na kierunkach studiów, z

uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów;

- 6) zakresu, form udziału i wpływu interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów;
- 7) sposobów wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu studiów na ocenianym kierunku.

§ 20

1. Ocenie podlega każdy zakończony rok akademicki.
2. Ocena jakości kształcenia musi odnosić się do wszystkich etapów i aspektów procesu dydaktycznego oddzielnie dla każdego kierunku studiów.
3. WK ds. JK przeprowadzają badania polegające na ankietowaniu, prowadzeniu wyliczeń, zestawień, itp. każdego kierunku studiów prowadzonego na wydziale.
4. WK ds. JK sporządza raport samooceny z jakości kształcenia na wydziale i przedstawia go UK ds. JK w terminie do końca grudnia roku akademickiego, po roku, którego dostarczy raport.
5. UK ds. JK analizując raport samooceny WK ds. JK z oceny jakości kształcenia może zarządzić dodatkowe badania, zażądać dodatkowych dokumentów lub przeprowadzić we własnym zakresie czynności sprawdzające.
6. UK ds. JK sporządza raport z oceny jakości kształcenia na Uczelni, w którym formułuje swoje wnioski, zalecenia i przedstawia go Rektorowi w terminie do końca roku akademickiego, następującego po ocenianym roku akademickim.
7. Rektor może zażądać od UK ds. JK dodatkowych badań, dokumentów lub opinii na temat zagadnień lub problemów dotyczących jakości kształcenia. Jeżeli nie wyznaczono terminu, to komisja sporządzi taką opinię w terminie 30 dni od dnia żądania.
8. Zalecenia, o których mowa w ust. 6, Rektor przesyła dziekanom z poleceniem ich wykonania.

§ 21

1. Dziekan po otrzymaniu zaleceń wynikających z raportu z oceny jakości kształcenia ustala harmonogram działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia.
2. W harmonogramie określa rodzaj zadania, osoby odpowiedzialne za wykonanie zadania, termin i sposób dokumentowania.
3. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, wymagających natychmiastowej interwencji, WK ds. JK przekazuje swoje uwagi i zalecenia na piśmie dziekanowi, przesyłając je do wiadomości Rektora.
4. Odpowiadając na pismo wymienione w ust. 2, dziekan obowiązany jest powiadomić WK ds. JK o sposobie załatwienia sprawy, przesyłając odpowiedź także do wiadomości Rektora.

§ 22

1. W przypadku konieczności dokonania zmian w programach studiów, kierownik katedry przesyła projekt tych zmian do zaopiniowania przez WK ds. JK oraz Komisję Dydaktyczno-Programową.
2. Obowiązek określony w ust. 1 ma zastosowanie także w przypadku programu i planu dla nowego kierunku studiów.

4. Dokumentacja z przebiegu oceny jakości kształcenia

§ 23

Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia dokonują badania i analizy procesu kształcenia na poszczególnych kierunkach na podstawie:

- 1) programu i planu studiów;
- 2) sylabusów;
- 3) prac etapowych;
- 4) sprawozdań z praktyk i dzienników praktyk;
- 5) prac dyplomowych;
- 6) recenzji prac dyplomowych;
- 7) protokołów z hospitacji zajęć;
- 8) protokołów z zaliczeń i egzaminów.
- 9) protokołów z egzaminów dyplomowych;
- 10) ankiet przeprowadzanych wśród:
 - a) studentów,
 - b) nauczycieli,
 - c) pracodawców,
 - d) absolwentów:
- 11) sprawozdań z JSA;
- 12) raportów z ELA.

§ 24

1. Ocena jakości kształcenia na Uczelni dokumentowana jest w formie raportów i opinii, które mogą zawierać uwagi, wnioski i zalecenia.
2. UK ds. JK może w każdej chwili sporządzać z własnej inicjatywy wnioski dotyczące poszczególnych zagadnień lub problemów z zakresu oceny jakości kształcenia i przedkładać je Rektorowi lub kierownikom jednostek organizacyjnych.
3. Ocena realizacji procesu kształcenia na poszczególnych kierunkach, dokumentowana jest w postaci raportu samooceny, który zawiera:
 - 1) ocenę programu studiów;
 - 2) rozliczenie nauczycieli akademickich z wypełniania przez nich obowiązków dydaktycznych;
 - 3) wyniki przeprowadzonych hospitacji zajęć;
 - 4) wyniki z oceny prac etapowych;
 - 5) zestawienia ocen z zaliczeń i egzaminów;

- 6) zestawienia ocen z pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego;
 - 7) ocenę przebiegu praktyki zawodowej;
 - 8) ocenę zasad dyplomowania, egzaminu dyplomowego i prac dyplomowych;
 - 9) ocenę wykładowców z anonimowych ankietach studentów;
 - 10) ocenę procesu i jakości kształcenia w anonimowych ankietach nauczycieli akademickich;
 - 11) zestawienia raportów i statystyk z JSA;
 - 12) ocenę procesu kształcenia w anonimowych ankiet przeprowadzanych wśród pracodawców;
 - 13) ocenę losów absolwentów.
4. Na podstawie ww. dokumentów dokonywana jest zbiorcza i opisowa analiza oraz formułowane są wnioski, uwagi i zalecenia, które zamieszczane są w rocznych raportach z oceny jakości kształcenia na uczelni.

§ 25

1. Raporty z oceny jakości kształcenia są publikowane w BIP uczelni, z poszanowaniem przepisów o ochronie danych osobowych i informacji poufnych.
2. Dokumentacja z oceny jakości kształcenia przechowana jest w przez okres 2 lat, a następnie archiwizowana zgodnie z przepisami obowiązującymi na uczelni.
3. Wyżej wymieniony zapis nie dotyczy dokumentów źródłowych zawierających dane osobowe, które są komisyjnie niszczone niezwłocznie po zakończonej ocenie.
4. Dokumentacja z oceny nauczycieli akademickich, która może być wykorzystana do okresowej oceny pracy nauczyciela, po zakończeniu oceny, jest niezwłocznie przekazywana do sekcji kadr i przechowywana w aktach osobowych.